

Denet Duyuru

Duyuru Tarihi : 22.01.2007
Duyuru No : DUYURU/2007-020
Yaymlandığı Yer : MİLLİYET GAZETESİ / 21 OCAK 2007

Erdoğan Sağlam
Yeminli Mali Müşavir
erdogan.saglam@bdodenet.com.tr

Vergi iadesinin kaldırılmasında hukuk tartışması

Halen Meclis'te komisyonda görüşülen bir kanun tasarısıyla Gelir Vergisi Kanunu'nun bazı maddelerinde değişiklik yapılması öngörülüyor. En önemli değişikliği, ücretlilerde vergi iadesinin kaldırılması ve bunun yerine asgari geçim indiriminin getirilmesi oluşturuyor.

Tasarının yürürlük maddesine göre, asgari geçim indiriminin 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren elde edilecek gelirlere uygulanması, vergi iadesinin ise 2007 başından itibaren yürürlükten kaldırılması öngörülüyor. 2007 yılında, 2006 yılına ilişkin vergi iadeleri ödeneceği için, asgari geçim indiriminin 2007 yılından itibaren devreye girmesi istenmedi. Böylece ücretlilerin 2007 yılında çifte avantaj sağlaması engellenmiş oldu. Konu bu yönüyle basında daha önce tartışıldığı için bugün konunun başka bir yönünü değerlendireceğim.

Öncelikle bir hususu saptamakta yarar var. Bunu daha önce de yazdım. Vergi iadesinin kaldırılarak yerine, ücret seviyesi dikkate alınmaksızın standart bir indiriminin getirilmesi, düşük ücretlilere avantaj sağlayacak olsa da orta ve yüksek ücretlilerin aleyhine sonuç verecek. Gelir İdaresi yetkilileri de bunu kabul etmiş bulunuyor.

İptal olasılığı

Ücretlilerin önemli bir kısmının aleyhine olan böyle bir değişikliğin, yürürlüğe girdiği tarihten sonra etkisini göstermesi gerekir. Çünkü kanunlar hukuki etkilerini, yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren gösterirler. Eskilerin makalede şamil dedikleri "kanunların geçmişe yürümezliği" veya "geçmiş kapsamaması" ilkesi bunu gerektirir. Kanunlar lehe hüküm getirmedikleri sürece önceki olay ve işlemlere uygulanamazlar. Bu, hukuki güvenlik ilkesi yönünden önem taşır. Kişiler yürürlükteki hukuk kurallarına güvenerek geleceğe ilişkin planlarını yaparlar. Kişilerin davranışlarını düzenleyen kurallar onlara güvenlik sağlamalıdır.

Ocak ayının sonuna yaklaştığımız şu günlerde vergi iadesine ilişkin hükümler yürürlükte. En iyimser tahminle yasanın şubat ayında çıkması beklenmektedir. Yasa yürürlüğe girinceye kadar iadeye ilişkin hükümler yaşamaya devam edecektir. Maliye Bakanlığı bu nedenle ki 2007 yılı için geçerli vergi iadesi tarifelerini yayınlamıştır. Ücretliler buna güvenerek belge toplamaya devam etmişlerdir.

Hal böyle iken iadenin yılbaşından geçerli olmak üzere kaldırılması hukuka aykırı olacaktır. Bu duruma meydan vermemek için, iadeye ilişkin hükmün, yasanın yayımından sonraki bir tarihte yürürlüğe girmesi öngörülebilir. Yani iade kısa bir süre için bile olsa yaşamaya devam edebilir. Aksi gerçekleşir ve tasarı mevcut haliyle yasalaşırsa hukukun temek ilkelerine ve Anayasa'ya aykırı olacak ve iptal edilme olasılığı bulunacaktır. Hükümetin bu riski alıp almayacağını bekleyip göreceğiz.